

คู่มือการปฏิบัติงาน
การผลิตและเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์

นายบุญช่วย รอดเนียม
นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มอำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

คู่มือการปฏิบัติงาน

การผลิตและเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการผลิตและเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ ของงานประชาสัมพันธ์ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ อย่างมีระบบ เป็นมาตรฐานเดียวกัน และให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ

๒. ขอบเขต

ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการผลิตและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ของงานประชาสัมพันธ์ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ สำหรับให้บุคลากรในหน่วยงาน ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงการงานดังกล่าว สามารถนำไปปฏิบัติ หรือประยุกต์ใช้ได้ ตามความเหมาะสม

๓. คำจำกัดความ

๓.๑ การผลิตข่าวประชาสัมพันธ์ หมายถึง การจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือโครงการสำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

๓.๒ การเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ หมายถึง การนำข่าวประชาสัมพันธ์ที่ผลิตขึ้น ไปเผยแพร่สู่สาธารณชน โดยผ่านทางสื่อมวลชน เว็บไซต์ ไลน์ เฟสบุ๊ก หนังสือพิมพ์ สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และกลุ่มเครือข่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

๓.๓ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ หมายถึง บุคลากรทุกตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ได้แก่ นักประชาสัมพันธ์

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ

- คัดเลือกวาระงานสำคัญประจำวันของผู้บริหาร

มอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่

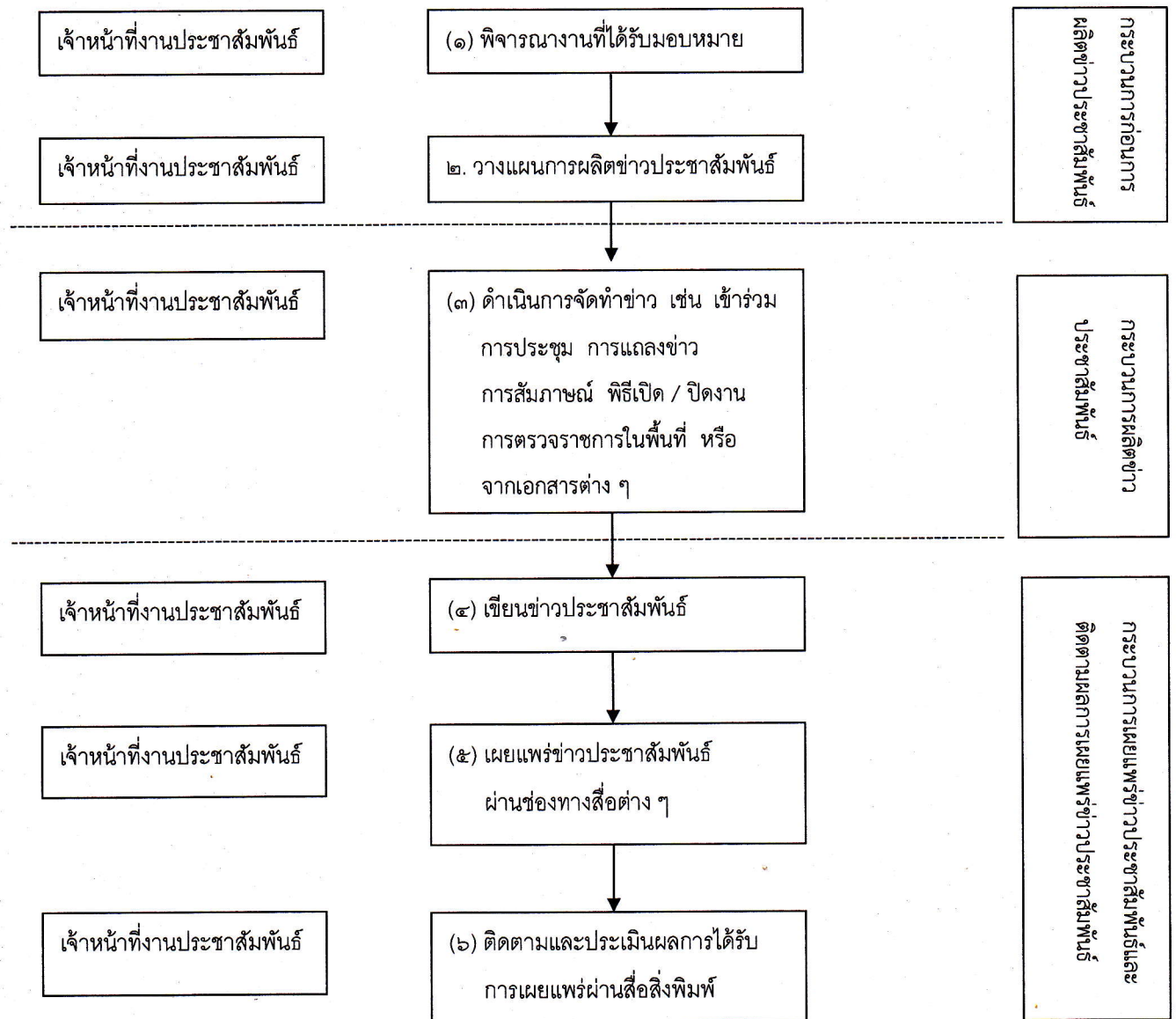
ตรวจสอบผลการติดตามการเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์

ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

นักประชาสัมพันธ์

- หาข้อมูลสำหรับการจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์
- ผลิตข่าวประชาสัมพันธ์
- เผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์
- ติดตามผลการผลิตและเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์

๕. ตารางขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ กำหนดวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน การประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของหน่วยงาน เพื่อให้ข้าราชการครูและผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาได้รับทราบทิศทางและมีความรู้ ความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

๖.๑. วางแผนการประชาสัมพันธ์

ศึกษาหาแนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และนโยบายที่กำหนดไว้ใน กระบวนการประชาสัมพันธ์ ต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศตลอดจนต้องคำนึงถึงบริษอื่นที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อ การดำเนินงานอย่างรอบคอบ ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจะเป็นตัวกำหนดแนวทางของแผนงาน เป็นประโยชน์ต่อการ ตัดสินใจทั้งในด้านกลยุทธ์และด้านการปฏิบัติการ

๖.๒. ศึกษานโยบาย

ศึกษานโยบายหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ชัดเจน เพื่อหาแนวทางของรูปแบบการนำเสนอด้านสื่อ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานประชาสัมพันธ์ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ที่จะนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้ ในการกำหนดนโยบาย การ ประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ยังได้ขยายไปยังสถานศึกษาในสังกัดได้ รับทราบ และนำไปดำเนินการกำหนดนโยบายการประชาสัมพันธ์ในระดับสถานศึกษาให้สอดคล้องร้อยรัด กลมกลืนกันในทุกระดับ

๖.๓ กำหนดวิธีการหาแหล่งข่าว

ได้วางแผนหาแหล่งที่มาของข่าวตลอดปี เพื่อให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์เป็นไปในเชิงรุก และต่อเนื่อง โดยพิจารณาแหล่งที่มาของข่าว ดังนี้

- จากผู้บริหารระดับรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

- จากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด

- จากผู้สนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา

- จากโครงการแผนงานต่าง ๆ ของหน่วยงานในสังกัดทุกระดับ

- จากผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ครู นักเรียน และประชาชน

ในท้องถิ่น

- จากเครือข่ายประชาสัมพันธ์ในระดับสถานศึกษา

- อื่น ๆ เช่น สื่อมวลชน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๖.๔. การผลิตข่าวประชาสัมพันธ์

- ข่าวนโยบายระดับกระทรวง กรม ได้มีการติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ แล้วศึกษาแนวทางที่จะนำมาปฏิบัติในระดับจังหวัด เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด ที่จะถ่ายทอดเผยแพร่ไปยังหน่วยงานระดับอำเภอและโรงเรียน

- ข่าวระดับจังหวัด หรือหน่วยงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ หลังจากที่ได้ศึกษาข้อมูลของนโยบายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะต้องติดตามข่าวจากแหล่งข่าว เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ หรือจากผู้รับผิดชอบงานโดยตรงตามฝ่ายต่าง ๆ ทั้งนี้ ข่าวที่น่าเสนอจะต้องเป็นข่าวเชิงสร้างสรรค์ และเกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน และจะต้องผ่านการตรวจสอบเห็นชอบตามลำดับของผู้บังคับบัญชา เพื่อป้องกันความผิดพลาดในข่าวที่จะนำเสนอออกไป

- ข่าวระดับโรงเรียน การผลิตข่าวในระดับนี้ถือว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการผลิตข่าวแก่ผู้ปฏิบัติตามนโยบาย ที่ผ่านมามีการประสานงานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ระดับโรงเรียนที่รับผิดชอบในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ การผลิตข่าวในแต่ละครั้งจะต้องตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ซึ่งจะทำให้ทราบถึงความเข้าใจของผู้ปฏิบัติว่ามีมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อยแค่ไหน เช่น โครงการปฏิรูปการศึกษา และโครงการต่าง ๆ เป็นต้น

๖.๕ การผลิตข่าวเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและส่วนกลาง

หลังจากที่กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ ได้ผลิตข่าวซึ่งเป็นชิ้นงานแล้ว การนำเสนอกับสื่อสิ่งพิมพ์ท้องถิ่นและส่วนกลาง เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของหน่วยงาน ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ประสานกับกองบรรณาธิการ (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ) แต่ละฉบับ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเปิดคอลัมน์ และหน้าข่าวการศึกษา

- รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานและกิจกรรมของโรงเรียนนำมาเขียนเป็นข่าว สารคดี บทความ จัดส่งให้แก่กองบรรณาธิการจัดพิมพ์เผยแพร่

- ตรวจสอบติดตามข่าวที่ลงตีพิมพ์ จัดทำเป็นเอกสาร เพื่อสรุปผลงานประจำปี

- สืบหาความคิดเห็นจากการนำเสนอ หากพบข้อบกพร่อง จะได้หาทางแก้ไขต่อไป

๖.๖ การผลิตจดหมายข่าวของหน่วยงาน

เป็นการผลิตข่าวที่ต้องการความเร่งด่วน ซึ่งจะนำเผยแพร่ไปยังโรงเรียน สื่อมวลชน และผู้เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ผลิตข่าวจากแหล่งข่าวแล้วจัดพิมพ์ลงในจดหมายข่าวที่เตรียมไว้

- ตรวจสอบความถูกต้องของข่าวในด้านต่อไปนี้

- เนื้อหาข้อเท็จจริง
- ความน่าเชื่อถือ
- ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ
- รูปแบบการนำเสนอ การทำต้นฉบับ
- พิสูจน์อักษร
- นำเผยแพร่ไปยังโรงเรียน และสื่อมวลชน

๖.๗ การผลิตสื่อประเภทภาพถ่ายเพื่อเผยแพร่

ในสื่อสิ่งพิมพ์ภาพถ่ายมีส่วนสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์อย่างยิ่ง เพราะภาพนั้นจะมีเนื้อหาครอบคลุมอยู่ในคำบรรยายได้ภาพเพียงไม่กี่บรรทัด ดังนั้น การถ่ายภาพเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และเทคนิคสมัยใหม่ ก่อนจัดส่งไปยังสื่อมวลชน ซึ่งจะต้องอาศัยขั้นตอนการถ่ายภาพ เพื่อให้ได้ภาพที่ตรงกันกับความต้องการ ดังนี้

- ศึกษากล้องถ่ายภาพที่จะใช้ถ่ายภาพว่ามีระบบขั้นตอนอย่างไร
- เมื่อมีความเข้าใจในอุปกรณ์การถ่ายภาพแล้ว จะต้องคำนึงถึงภาพถ่ายที่จะปรากฏออกมา

องค์ประกอบของภาพ

- ภาพถ่ายแต่ละภาพ จะต้องคำนึงถึงกิจกรรมที่นำเสนอ ทั้งนี้ การถ่ายภาพเป็นข่าว หรือกิจกรรม จะมีความแตกต่างกับการถ่ายภาพที่ระลึก

- ต้องศึกษาความต้องการภาพถ่ายของสื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และส่วนกลาง) ว่ามีความต้องการภาพประเภทใด

- เทคนิคการถ่ายภาพเป็นสิ่งสำคัญที่จะให้การบันทึกภาพลงบนแผ่นฟิล์มให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาเทคนิคต่าง ๆ ในการถ่ายภาพแต่ละครั้ง

๖.๘ การผลิตสื่อโทรทัศน์

- สื่อโทรทัศน์มีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของประชาชนมาก เป็นสื่อที่มีอิทธิพล สามารถชักนำ และสร้างความรู้สึกร่วมได้ง่าย เพราะเป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียง ซึ่งที่ผ่านมามีการติดตามทำข่าวเพื่อเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ ในรูปแบบข่าว และสารคดี ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- ติดตามบันทึกภาพข่าว และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน
- ประสานงานกับผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ส่วนกลางที่ประจำท้องถิ่นภายในจังหวัด

(กรณีข่าวโทรทัศน์ส่วนกลาง) ในการติดตามทำข่าวเผยแพร่

- จัดทำรายละเอียดของข่าวแต่ละครั้ง ส่งให้ต่อสื่อมวลชน เพื่อให้สะดวกต่อการ

ประชาสัมพันธ์

๖.๙. การจัดป้ายแสดงผลงานและกิจกรรม

ป้ายกิจกรรมเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการภายในหน่วยงานได้รับทราบถึง การดำเนินงาน หรือข่าวความเคลื่อนไหวที่ต้องการแจ้งให้ข้าราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษ เขต ๑ และผู้สนใจได้รับทราบ ซึ่งมีขั้นตอนในการจัด ดังนี้

- พิจารณาสถานที่ติดตั้งป้ายกิจกรรม เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของหน่วยงานให้อยู่ใน ที่เหมาะสม

- การผลิตข่าวที่จะนำเสนอในป้ายกิจกรรม ตัวอักษรได้จัดให้มีขนาดที่เหมาะสมสะดวก ต่อการอ่านเนื้อหาข่าว จัดให้หลากหลาย น่าติดตาม

- ภายในป้ายกิจกรรม นอกจากจะเผยแพร่เกี่ยวกับข่าวกิจกรรมแล้ว การจัดรูปแบบ ภายในเนื้อหาที่ต้องตกแต่งด้วยสีสันทนน่าสนใจ จึงจะทำให้ป้ายกิจกรรม และเนื้อหาข่าวมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

๗. มาตรฐานคุณภาพงาน

มาตรฐานระยะเวลา การปฏิบัติงานด้านการผลิตและเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ ถึงแม้ว่าจะไม่มี เอกสาร หรือข้อกำหนดระยะเวลาเริ่มต้น - สิ้นสุดในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน แต่จะยึดหลักการพื้นฐานที่เป็น สากลของการผลิตสื่อประเภทข่าว คือ ความถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเภทของข่าวประชาสัมพันธ์	มาตรฐานระยะเวลา
ข่าวสรุปผล / ประเด็นสำคัญจากการประชุม	ดำเนินการผลิตและเผยแพร่ ภายใน ๒ ชั่วโมง หลังเสร็จสิ้นการประชุม
ข่าวจากการติดตามคณะผู้บริหารตรวจราชการในพื้นที่	ดำเนินการผลิตและเผยแพร่ให้แล้วเสร็จ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง หลังจากเดินทางกลับ
ข่าวประชาสัมพันธ์เพื่อแถลงข่าว	ดำเนินการจัดทำให้แล้วเสร็จก่อนการแถลงข่าว อย่างน้อย ๓ ชั่วโมง ดำเนินการเผยแพร่ ภายใน ๑ ชั่วโมง หลังเสร็จสิ้น การแถลงข่าว

มาตรฐานในเชิงคุณภาพ / ข้อกำหนดที่สำคัญ

ขั้นตอน	ข้อกำหนดที่สำคัญ
๑. กระบวนการก่อนการผลิตและเผยแพร่ ข่าวประชาสัมพันธ์	๑. ชัดเจน ๒. ถูกต้อง ๓. รวดเร็ว
๒. กระบวนการผลิตข่าวประชาสัมพันธ์	๑. ถูกต้อง ๒. ชัดเจน ๓. ทันการณ์ ๔. ครบถ้วน
๓. กระบวนการเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ ติดตามและประเมินผลการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	๑. รวดเร็ว ๒. ถูกต้อง ๓. กว้างขวาง ๔. ครบถ้วน

๘. ระบบติดตามประเมินผล

ขั้นตอน	ความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	การติดตาม ประเมินผล
๑. กระบวนการก่อนการ ผลิตข่าวประชาสัมพันธ์	๑. ได้รับแจ้งวาระงานของ ผู้บริหารในระยะเวลา ที่กระชั้นชิดมาก ๒. มีการเปลี่ยนแปลง เวลางานกะทันหัน ๓. สื่อมวลชนไม่ได้รับแจ้ง กิจกรรมของ สพป. ศรีสะเกษ เขต ๑	วาระงานได้รับการ พิจารณาอย่างเหมาะสม สำหรับการผลิตข่าว ประชาสัมพันธ์	๑. ทำให้สื่อมวลชนได้รับ ทราบการจัดกิจกรรม ของ สพป.ศรีสะเกษ เขต ๑ ๒. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ตามวาระงานที่ได้รับ มอบหมาย
๒. กระบวนการผลิตข่าว ประชาสัมพันธ์	๑. ข้อมูลไม่เพียงพอ ต่อการทำข่าว ประชาสัมพันธ์	ร้อยละ ๘๐ ของ ข่าวประชาสัมพันธ์ สามารถดำเนินการผลิต ได้ทันตามระยะเวลา ที่กำหนด	๑. จำนวนข่าว ประชาสัมพันธ์ที่ผลิต ๒. สรุปข้อมูลในแบบ บันทึกการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่

ขั้นตอน	ความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	การติดตาม ประเมินผล
	๒. กรณีเป็นการประชุม คณะกรรมการชุดต่างๆ บางครั้งยังไม่มีข้อยุติ		
๓. กระบวนการเผยแพร่ ข่าวประชาสัมพันธ์ ติดตามและประเมินผล	<p>๑. ข่าวประชาสัมพันธ์ ไม่ได้รับการคัดเลือก จากสื่อมวลชน เพื่อนำไปเผยแพร่ ต่อสาธารณชน</p> <p>๒. ได้รับข้อมูลข่าวสาร ไม่ครบถ้วน</p>	<p>ข่าวประชาสัมพันธ์ ได้รับการเผยแพร่ผ่าน ช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ไลน์ เฟสบุ๊ก</p> <p>ร้อยละของ ข่าวประชาสัมพันธ์ นโยบายที่ได้รับการ เผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ</p>	<p>๑. สรุปจำนวนช่องทาง ในการเผยแพร่ ข่าวประชาสัมพันธ์</p> <p>๑. สรุปจำนวนและ ประมวลผลเป็นร้อยละ ของข่าวประชาสัมพันธ์ นโยบายที่ได้รับการ เผยแพร่ผ่านสื่อเป็น รายเดือน</p> <p>๒. จัดทำรายงานผล รอบ ๖ เดือน ๙ เดือน และ ๑๒ เดือน ในรูปแบบ เอกสารไฟล์ อย่างเป็น ระบบ</p>